

knack.be

Roundup in EU toegestaan omdat Monsanto wetenschappelijke studies beïnvloedde - Wereld

Vincent Harmsen

4-5 minuten

Het bedrijf Monsanto heeft gesjoemeld met wetenschappelijke studies waarop de toelating van Europa's meest gebruikte onkruidverdelger is gebaseerd. Dat blijkt uit onderzoek van het Nederlandse tijdschrift *OneWorld* in samenwerking met *Knack*. Het gaat om glyfosaat, een herbicide die door het Amerikaanse agrochemiebedrijf wordt verkocht onder de merknaam Roundup.

Het zijn feiten die aan het licht komen in interne e-mails van Monsanto. Het gaat om honderden documenten die vorige maand openbaar zijn gemaakt door een rechtbank in de Amerikaanse staat Californië. Het bedrijf moet zich daar verdedigen tegen schadeclaims van zo'n honderd mensen die stellen dat zij, of in sommige gevallen hun overleden naasten, door Roundup, non-Hodgkin lymfoom, een zeldzame vorm van kanker, hebben gekregen. Het gaat met name om boeren die met Roundup werkten.

De federale rechtbank, gevestigd in San Francisco, heeft inzage in miljoenen stukken interne correspondentie, waarvan er naar verwachting de komende maanden nog meer openbaar zullen worden gemaakt. Internationale kranten als *Le Monde* spreken inmiddels van de 'Monsanto Papers'.

'Ghostwriting'

Uit een van de e-mails wordt duidelijk dat het bedrijf in het geheim een bepaalde studie zelf schreef, terwijl deze werd gepubliceerd onder naam van onafhankelijke wetenschappers. Het gaat om één van de meest geciteerde studies over de giftigheid van glyfosaat. De Europese Unie vertrouwde blind op dit door Monsanto zelfgeschreven onderzoek, toen in 2015 werd gekeken naar de veiligheid van de herbicide Roundup.

De studie, gepubliceerd in 2000 in het wetenschappelijk tijdschrift *Regulatory Toxicology and Pharmacology*, concludeert dat 'Roundup geen gezondheidsgevaar vormt voor mensen'.

Delen

Uit een van de e-mails wordt duidelijk dat het bedrijf in het geheim een studie zelf schreef, terwijl deze werd gepubliceerd onder naam van onafhankelijke wetenschappers.

Risico op kanker

De e-mails geven een unieke inkijk in hoe Monsanto sinds de jaren '90 betrokken is geweest bij de creatie van wetenschappelijke literatuur. 'Cruciale goedkeuring' behalen voor Roundup, onder meer in de Europese Unie en Verenigde Staten, is daarbij een belangrijk uitgangspunt geweest, zo valt te lezen.

Als het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek, een expertgroep van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO), in maart 2015 concludeert dat glyfosaat 'waarschijnlijk kankerverwekkend' is voor mensen, is dat een groot probleem voor Monsanto. In Europa worden kankerverwekkende pesticiden niet toegestaan. De WGO concludeert onder meer dat er 'sterk bewijs' is dat glyfosaat DNA-schade kan veroorzaken.

Dat vormt een indicatie voor het risico op kanker bij mensen.

Consultants

Maar een verbod op Roundup in de Europese Unie blijft uit. Dat besluit is terug te herleiden tot een rapport van de European Food Safety Authority (EFSA). Die concludeert in november 2015, in tegenstelling tot de WGO, dat het 'onwaarschijnlijk' is dat glyfosaat kankerverwekkend voor mensen is. Volgens EFSA is glyfosaat ook *niet* genotoxisch -- het zou dus geen DNA-schade veroorzaken. Dat laatste baseert het voedselagentschap op een overzichtsstudie uit 2013 die is opgesteld door twee consultants van Monsanto: Larry Kier en David Kirkland.

In de interne e-mails van het bedrijf wordt duidelijk hoe deze overzichtsstudie van Kier en Kirkland tot stand kwam. Er blijken meerdere pogingen ondernomen te zijn, omdat een eerste versie niet het gewenste resultaat leverde: 'Nadat we alle studies in een concept-manuscript hadden samengevoegd', schrijft Monsanto-toxicoloog William Heydens aan zijn collega's op 13 juli 2012, 'bleek er helaas zo'n enorme bende aan studies te zijn die genotoxische effecten tonen, dat het verhaal tegen het limiet aanloopt van wat nog geloofwaardig kan worden gepresenteerd...' Monsanto besluit de studie te 'herontwerpen', zo is te lezen. De uiteindelijk versie, die verscheen in het tijdschrift *Critical Reviews in Toxicology*, concludeert dat glyfosaat 'geen significant genotoxisch risico' voor mensen vormt.

